

FISKETS GANG

Utgitt av Fiskeridirektøren

Kun hvis kilde oppgis er ettertrykk fra «Fiskets Gang» tillatt.

46. årg.

Bergen, Torsdag 21. april 1960

Nr. 16

Abonnement: kr. 20.00 pr. år tegnes ved alle postanstalter og på Fiskeridirektørens kontor. Utlandet: Til Danmark, Sverige og Island kr. 20.00, ellers kr. 26.00 pr. år.
Annonsepris: Pristariff fåes ved henvendelse til Fiskeridirektørens kontor «Fiskets Gang»s telefon 30 300.
Postgiro nr. 691 81. Telegramadresse: «Fiskenytt».

Fiskerioversikt for uken som endte 16. april 1960

Uken som endte 16. april — påskeuken — ga et forholdsvis lavt fangstutbytte. Skreifisket ebber nå ut og i Lofoten vil oppsynet bli hevet 25. april. Vårfisket ga torskeutbytte omlag som uken før men noe mer av andre fiskesorter. Fisket ligger imidlertid en god del tilbake for foregående års. Det samme er tilfelle med de samlede skrei- og vårtorskefiskerier. Langs Mørkekysten og Vestlandet samt Sørlandet var fiskerivirkningsbetydelige redusert delvis grunnet helgedagene, delvis grunnet mindre bra værforhold. Grønlandsflåten gjorde seg klar for overseiling i påskeuken, likedan en rekke bankbåter, for de forskjellige felt. Loddefisket og sildefisket var av mer beskjedent omfang.

Fisk m.v. utenom sild og brisling.

Skreifisket og annet fiske.

Finnmark: Fisket drives med vekslende og noe ujevnt utbytte. I uken ble det fisket 4074 tonn torsk sammenliknet med 4121 tonn uken før og 7575 tonn i uken pr. 18. april i fjor. Samlet har vårfisket gitt 13 464 tonn torsk mot 16 981 tonn og 22 213 tonn i 1959 og 1958. Det er i år hengt 8910, saltet 2497 og iset etc. 2057 tonn torsk, produsert 5594 hl damptran, saltet av rogn 624 og iset 52 hl. Torsken veiet siste uke gjennomsnittlig 2,7 kg og en fikk 1 hl lever av 1000 kg fisk. Leverens tranprosent var 45. I fisket deltok 1015 båter, hvorav 78 trålere med samlet besetning på 4767 mann mot 1140 båter og 5561 mann i fjor.

Utenom torsk ble det siste uke i Finnmark oppfisket 960,9 tonn hyse, 127,5 tonn sei, 18,4 tonn

Fisk brakt i land i Finnmark i tiden 1. januar — 16. april 1960

Fiskesort	Mengde	Anvendt til				
		Ising og frysing	Salting	Henging	Hørme tikk	Fiskemel og dyrefor
	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn
Skrei	² 12 079	3 705	5 536	2 838	—	—
Loddetorsk..	³ 13 464	2 057	2 497	8 910	—	—
Annen torsk	—	—	—	—	—	—
Hyse	3 242	1 537	8	1 697	—	—
Sei	639	420	6	213	—	—
Brosme	107	—	—	107	—	—
Kveite.....	100	100	—	—	—	—
Blåkveite ..	29	29	—	—	—	—
Flyndre	30	30	—	—	—	—
Uer	447	447	—	—	—	—
Steinbit	63	63	—	—	—	—
Reker	203	—	—	—	203	—
¹ I alt	30 403	8 388	8 047	13 765	203	—
I alt pr. 18/4-59	32 868	7 777	4 178	20 847	66	—

¹Lever 24 078 hl, ²Damptran 4 301 hl, rogn 2 521 hl, hvorav 890 hl saltet, 1 631 hl fersk. ³Damptran 5594 hl, rogn 624 hl, hvorav 572 hl saltet, 52 hl fersk.

brosme, 8,6 tonn kveite, 10,9 tonn steinbit, 117,1 tonn uer og 1,1 tonn blåkveite. Samlet ukefangst inkl. torsk ble 5318,4 tonn mot 4828 tonn uken før og 8234 tonn i uken pr. 18. april i fjor. Utenom fisk hadde Finnmark i uken 5500 kg reker.

Troms: Det er ikke kommet rapport om skreifangster i Troms siste uke.

Av fisk utenom skrei ble det i uken tatt 354,6

Fisk brakt i land i Troms i tiden 1. januar — 16. april 1960

Fiskesort	Mengde	Anvendt til			
		Ising og frysing	Saltning	Henging	Hermetikk
	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn
Skrei	² 5 022	820	3 426	776	—
Annen torsk	1 778	616	547	615	—
Sei	94	27	16	51	—
Brosme	303	—	—	303	—
Hyse	750	672	1	77	—
Kveite	39	39	—	—	—
Blåkveite ..	14	14	—	—	—
Flyndre....	9	9	—	—	—
Uer.....	228	228	—	—	—
Steinbit....	14	14	—	—	—
Pigghå	1	1	—	—	—
Annen	2	1	1	—	—
Reker	714	519	—	—	195
I alt ¹	8 968	2 960	3 991	1 822	195

¹ Inkluderer Tromsø by.

² Tran 1983 hl, Rogn 2969 hl, herav saltet 606 hl, fersk 2363 hl.

tonn, hvori også inkludert reker, mot 220 tonn uken før. Av fangsten nevnes 266,8 tonn torsk, 5,1 tonn sei, 1,8 tonn brosme, 31,7 tonn hyse, 1,7 tonn kveite, 3,6 tonn uer, 1,8 tonn steinbit, 41,9 tonn reker.

Vesterålen: I uken meldes fisket 100 tonn skrei i Bø, Vesterålen, mens kvantumsoppgaver ikke er fremkommet fra de øvrige distrikter i området. Distriktet har dermed 9675 tonn skrei mot 7189 tonn i fjor. Det er hengt 2649, saltet 5634 og iset 1392 tonn.

Lofoten: Det var bra vær, men to landliggedager på grunn av påsken. Det er fremdeles litt fisk langs Lofoten, men mer tynt og spredt enn i slutten av uken pr. 9. april. Det var alminnelig utmelding av fremmede fiskere langs hele Lofoten. Ukefangsten ble 1228 tonn mot 2146 tonn uken før og 3380 tonn i uken pr. 18. april i fjor. I alt er det fisket 36 474 tonn mot 42 812 tonn i fjor og 33 006 tonn i 1958. Det er hengt 21 615, saltet 10 720, iset etc. 4139 tonn, prod. 18 532 hl damptran, tungsaltet 9205, sukkers. 4008 hl rogn. Til fersk anvendelse er levert 12 250 hl rogn (derav i siste uke intet). Del-takelsen i fisket utgjorde 589 båter med 1765 mann mot 768 båter og 2573 mann samtidig i fjor. Fisken er fortsatt stor og veide i uken gjennomsnittlig mellom 3,8 og 4,1 kg.

Sør for Lofoten hadde Nord-Trøndelag 24 og Sør-Trøndelag også 24 tonn i ukefangst, og disse distrikter har dermed i alt 808 og 734 tonn i totalfangster sammenliknet med 2000 og 632 tonn i fjor.

Fisk brakt i land i Møre og Romsdal fylke i tiden 1. januar — 9. april 1960.¹

Fiskesort	Mengde	Anvendt til					Fiskemel og dyrefor
		Ising og frysing	Saltning	Henging	Hermetikk		
	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	
Skrei	⁴ 4 340	2 794	1 205	—	341	—	
Annen torsk....	2 126	895	413	19	799	—	
Sei	7 726	2 907	4 333	336	150	—	
Lyr	371	370	1	—	—	—	
Lange	532	7	525	—	—	—	
Blålange	—	—	—	—	—	—	
Brosme.....	537	56	108	373	—	—	
Hyse	566	551	15	—	—	—	
Kveite	63	63	—	—	—	—	
Rødspette.....	15	15	—	—	—	—	
Mareflyndre....	—	—	—	—	—	—	
Ål	—	—	—	—	—	—	
Uer	58	58	—	—	—	—	
Steinbit.....	—	—	—	—	—	—	
Skate og rokke	42	42	—	—	—	—	
Håbrann	⁵ 246	246	—	—	—	—	
Pigghå	1 513	1 513	—	—	—	—	
Makrellstørje ..	—	—	—	—	—	—	
Annen fisk	249	249	—	—	—	—	
Hummer	3	3	—	—	—	—	
Reker	32	32	—	—	—	—	
Krabbe.....	—	—	—	—	—	—	
² I alt	18 419	9 801	6 600	728	1 290	—	
Herav:							
Nordmøre	3 728	2 548	³ 702	478	—	—	
Sunnmøre og Romsdal	14 691	7 253	5 898	250	1 290	—	

¹ Etter oppgaver fra Norges Råfisklag, Sunnmøre og Romsdal Fiskesalslag og Håbrandfiskernes Salslag. Omfatter også fisk fra fjerne farvann Saltfisk er omregnet til sløyd hodekapet vekt ved å øke saltfiskvekten med 72 prosent. ² Lever 1 549 hl.

³ Av dette 190 tonn saltfisk o: 327 tonn råfisk.

⁴ Tran 2 160 hl, rogn 2 164 hl, hvorav 658 hl saltet, 153 hl til hermetikk og 1 353 hl fersk. ⁵ Gjelder fra 1/1—31/3.

Den samlede fangst av vårtorsk og skrei utgjør 83 446 tonn mot 100 551 i fjor og 89 813 tonn i 1958. Det er i år hengt 37 949, saltet 29 423, iset etc. 16 074 tonn, produsert 38 566 hl damptran, saltet av rogn 18 274 hl, (hvorav sukkersaltet 4891), solgt fersk 23 056 hl mot i fjor henholdsvis: 64 270 — 15 293 — 20 988 — 42 326 — 23 532 (4704) — 19 997.

Levendefisk: I Levendefisklagets distrikt regnes sesongen for torsk nå å være forbi, og en venter på seifisket og småseiomsetningen. I uken ble det tilført Trondheim 6 tonn lev. torsk fra distriktet og Bergen 8 tonn. Bergen mottok dessuten fra Hordaland 1 tonn lev. torsk og 1 tonn lev. lyr.

Fisk brakt i land i Sogn og Fjordane i tiden 1. januar — 9. april 1960.¹

Fiskesorter	I alt	Av dette til				
		ising og frysing	salting	henging	hermetikk	oppmaling
	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn
Torsk	362	145	217	—	—	—
Sei	2 439	630	710	1 099	—	—
Lange	185	—	185	—	—	—
Brosme	289	—	289	—	—	—
Hyse	34	34	—	—	—	—
Kveite	7	7	—	—	—	—
Rødspette	2	2	—	—	—	—
Mareflyndre	—	—	—	—	—	—
Pigghå	4 975	4 975	—	—	—	—
Makrellstørje	—	—	—	—	—	—
Hummer	—	—	—	—	—	—
Reker	—	—	—	—	—	—
Krabbe	—	—	—	—	—	—
Annen fisk	29	29	—	—	—	—
I alt	8 322	5 822	1 401	1 099	—	—

¹ Etter oppgaver fra Sogn og Fjordane Fiskesalags

Møre og Romsdal: Sunnmøre og Romsdal hadde ukefangst på 143,3 tonn, hvorav 47,1 tonn torsk, 12,8 tonn sei, 59,2 tonn lange, 9,1 tonn brosme, 12,4 tonn hyse, 1,9 tonn kveite og 0,7 tonn skate. Et betydelig antall fartøyer har i den senere tid vært utrustet for bankfiske på de forskjellige felt — Newfoundland, Vest-Grønland, Island, Rockal etc. og avseiling skjedde umiddelbart over påske.

Sogn og Fjordane: Det meldes om ubetydelig fiske.

Hordaland: Ukefangsten ble 5,7 tonn inkl. omtalte 2 tonn lev. fisk og 0,2 tonn reker.

Rogaland: Det ble ilandbrakt 40 tonn fisk.

Skagerakkysten: Ukefangsten ble 30 tonn fisk.

Oslofjorden: Det ble ilandbrakt 4 tonn fisk.

Skalldyr: Oslofjorden hadde i uken 2,5 tonn kokte og 3 tonn rå reker samt 0,2 tonn kreps, Skagerakkysten hadde 5 tonn kokte og 5 tonn rå reker, Rogaland ingen rekefangster, Hordaland 0,2 tonn kokte, Troms 41 492 kg, Finnmark 5500 kg.

Loddefisket: Fisket som praktisk talt er slutt ga i uken i Vardøområdet 5490 hl og i Tromsøområdet 2550 hl — tilsammen 8040 hl.

Sild og brisling.

Feit- og småsildfisket: Nord-Norge hadde ukefangst på 3600 hl, hvorav 500 hl ble tatt på Varanger, Finnmark, 800 hl på Kvefjord, Troms og 2300 hl på Nord-Helgelandfeltene.

Buholmsråsa—Stad: Det ble tatt noen få og heller ubetydelige og spredte fangster av 13/19 sild og småsild. Ukefangsten ble 197 hl feitsild, hvorav til fabrikk 180 hl og agn 17 hl samt 2112 hl småsild, alt til fabrikk.

Sør for Stad har fisket vært ubetydelig i tidsrommet siden vintersildfiskets slutt.

Fjordsild: Skagerakkysten hadde ukefangst på 4 tonn og Oslofjorden på 3 tonn fjordsild.

Selfangst: Fra Vesterisen innkom i uken et fartøy til Ålesund med 6200 dyr og 30 tonn spekk. Antakeligvis er fangsten den største noen norsk skute har tatt i dette område.

Summary.

The landings in the week ending April 16th were mostly small. In Finnmark, however, 5318 tons of white fish were landed compared with 4828 tons last week. The most important items were 4074 tons of cod and 961 tons of haddock. In Lofoten 1228 tons of cod were landed, and so far the season's total cod landings amount to 83 446 tons compared with 100 551 tons in 1959 and 89 813 tons in 1958 at the same date. Of this year's landings 37 949 tons have been sold for drying, 29 423 tons for salting and 16 074 tons for fresh purposes.

Unngå ergrelser — Reduser kostnadene

Bruk TETTE — KONTROLLERTE

SILDETØNNER

⋮

O. G. AXELSENS FABRIKKER A/S

FLEKKEFJORD

N. ANTHONISEN & CO.

ETABL. 1868
BERGEN
TLF. 13 307

Kjøper av tørrfisk, saltfisk, saltrogn.
Bortleier kjølelager for lettsaltet sild.
Store fryserom. Dypfrysing.

Rapport nr. 12 om skrei- og loddetorskfisket pr. 16/4 1960.

Distrikt	Ukefangst tonn	Kg fisk pr.		Tranprosent	Antall fiskefark.	Antall mann	Totalfangst tonn	Anvendelse			Damptran hl	Lever til annen tran hl	Rogn	
		100 stk. fisk sløyd	Hl lever					Henging tonn	Salting tonn	Fersk, frysing tonn			Salting hl	Fersk mm. hl
Finnmark vinterfiske	—	—	—	—	—	—	12 079	2 838	5 536	3 705	4 301	—	890	1 631
vårfiske	4 074	270	1000	45	1 015	4 767	13 464	8 910	2 479	2 057	5 594	—	572	52
Troms	—	—	—	—	—	—	5 022	776	3 426	820	1 983	1	606	2 363
Lofotens opps.d .	1 228	380/410	960/1050	50	4 589	1 765	36 474	21 615	10 720	4 139	18 532	—	13 213	12 250
Lofoten forøvrig Vesterålen	100	—	—	—	—	—	9 675	2 649	5 634	1 392	5 183	251	1 814	4 358
Helgeland, Salten	—	—	—	—	—	—	850	579	109	162	354	144	275	296
Nord-Trøndelag ..	24	—	—	—	—	—	808	524	174	110	453	2	205	244
Sør-Trøndelag ..	24	—	—	—	—	—	734	58	122	12554	6	11	41	356
Møre og Romsdal	—	—	—	—	—	—	4 340	—	1 205	103135	2 160	—	658	1 506
Tils.	5 450	—	—	—	1 604	6 532	83 446	37 949	29 432	16 074	38 566	466	18 274	23 056

Sammenlikning med tidligere år.

År	Tonn sløyd torsk										Anvendelse torsk		
	Finnmark		Troms	Lofotens opps.d.	Lofoten forøvrig og Vesterålen	Helge- land - Salten	Nord- Trøndel.	Sør- Trøndel.	Møre og Romsdal	Tils.	Heng- ing tonn	Salting tonn	Fersk og frysing tonn
	Vinterf.	Vårf.											
1960 til 16/4	12 079	13 464	5 022	36 474	9 675	850	808	734	4 340	83 446	37 949	29 423	16 074
1959 - 18/4	13 474	16 981	7 835	42 812	7 189	1 652	2 000	632	7 976	100 551	64 270	15 293	20 988
1958 - 19/4	9 793	22 213	6 317	33 006	9 101	1 103	2 128	299	5 853	89 813	47 120	27 811	14 882
1957 - 13/4	8 858	6 714	7 086	22 142	8 513	2 922	3 050	381	4 095	63 761	25 161	29 309	9 291
1956 - 14/4	15 695	5 075	8 443	62 285	11 315	346	999	357	4 393	108 908	36 407	55 710	16 781
1955 - 16/4	12 976	5 008	10 000	42 896	6 271	43	350	161	2 695	80 400	31 783	33 263	15 354
1954 - 17/4	6 828	2 721	5 169	42 068	4 312	63	—	283	1 695	63 139	22 295	28 044	12 800
1953 - 18/4	7 087	4 443	3 298	49 248	4 011	96	—	86	2 797	71 066	25 326	35 149	10 591
1952 - 19/4	13 625	2 511	5 137	86 344	8 408	101	—	151	1 961	118 238	28 488	69 073	20 677
1951 - 14/8	10 819	3 682	5 399	113 081	10 196	119	423	222	3 309	147 250	48 546	82 160	16 544
1960	3 416	4 256	1 169	8 729	2 191	205	1000 stk. 214	192	1 102	21 474	9 990	7 294	4 190
1959	4 026	5 719	1 979	10 994	1 747	421	526	166	2 050	27 628	17 837	4 093	5 698

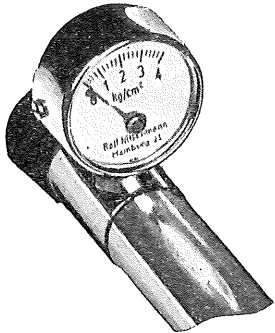
År	Anvendelse biprodukter					Lofoten							Deltakelse			
	Damp- tran hl	Lever til annen tran hl	Rogn salting hl	Rogn ising h	Henging tonn	Salting tonn	Fersk rysing tonn	Damp- tran hl	Rogn salting hl	Fersk rogn hl	100 stk. sløyd fisk veier	Kg fisk pr. hl lever	Kjøpe- fart.	Fiske- fark.	Fiskere	Tran- prosent
1960 - 16/4	38 566	466	18 274	23 056	21 615	10 720	4 139	18 532	13 213	12 250	380/410	960/1050	—	589	1 765	50
1959 - 18/4	42 326	1 395	23 532	19 997	32 882	4 305	5 625	20 215	16 543	10 438	360/400	1060/1180	—	768	2 573	49
1958 - 19/4	40 643	612	23 919	13 703	21 702	9 121	2 183	15 742	15 378	5 516	—	—	—	—	—	—
1957 - 13/4	26 368	1 777	25 566	10 816	11 985	8 927	1 230	10 156	14 185	3 353	360/410	1070/1200	4	573	1 926	48
1956 - 14/4	50 908	41	32 558	13 508	29 215	28 091	4 969	31 555	24 668	5 650	320/390	950/1150	5	845	2 828	49
1955 - 16/4	39 407	13	27 712	19 234	23 446	14 372	5 078	23 836	21 357	10 167	360/390	1000/1100	1	1 949	672	69
1954 - 17/4	37 170	138	24 148	10 992	18 443	18 675	4 950	27 485	20 888	6 419	360/430	830/970	—	387	1 136	51
1953 - 18/4	38 751	184	15 057	10 921	20 402	24 102	4 744	28 939	12 335	5 608	370/440	920/1060	2	686	2 506	49
1952 - 19/4	74 874	509	27 236	21 536	24 083	51 350	10 911	58 833	22 327	12 273	—	—	—	—	—	—
1951 - 14/4	107 507	1 077	45 595	25 395	42 016	62 944	8 121	87 867	40 908	14 804	340/420	830/1020	14	1 572	5 753	50
1960					5 241	2 509	979				1000 stk.					
1959					8 467	1 099	1 428									

¹ 1556 hl lever oppgis å være eksportert. ² Dessuten 3 hl lever sendt fersk. ³ Herav 26 tonn til hermetikk. ⁴ Herav 91 med garn, 345 line, 138 juksa, 15 snurrevad, hvorav Østlofoten henholdsvis 29—75—53—5, Vestlofoten 33—196—70—10, Værøy og Røst 29—74—15. Frammøtt 230 landkjøpere, i drift 41 trandamperier. ⁵ Herav sukkersaltet 4008 hl. ⁶ Herav til hermetikk 8302 hl. ⁷ Herav sukkersaltet 803 hl. ⁸ Herav til hermetikk 1152 hl. ⁹ Herav til hermetikk 153 hl. ¹⁰ Herav til hermetikk 341 tonn. ¹¹ 628 hl lever oppgis å være solgt fersk for damping annet sted. ¹² Herav 21 tonn til hermetikk. ¹³ Herav 61 hl til hermetikk. ¹⁴ Herav til hermetikk 150 hl.

Ikke mer buling på grunn av utetthet!

Ved bruk av **NITSCHMANN's** kontrollpumpe for hermetikkbokser

får man ved stikkprøver en hurtig og enkel kontroll av alle falser. — Den sikrer den nøyaktigste innstilling av falsemaskinene.

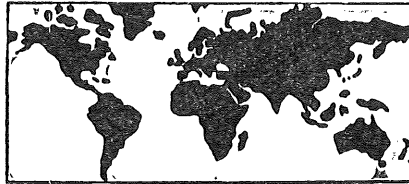

ROLF NITSCHMANN

Metallvarefabrikk. — Blikkemballasje av enhver art for næringsmiddel- og teknisk industri. Med eller uten blikktrykk. — **SPECIALITET:** Fisk-, kjøtt- og frukthermetikkbokser, skinkebokser.

HAMBURG-LANGENHORN 1

Essener Strasse 91 — Telefon 57 87 48 - 57 82 11

Ut-landet.

Forhandlinger om sesongens laksefiskerier mellom Sovjetsamveldet og Japan.

Herom inneholder «Pacific Fisherman» (marsutgaven) blant annet følgende:

Inntil man fra Sovjets side foreslo det ønskelige i et fullstendig forbud mot fiske av Pink salmon i det nordøstlige Stillehav i 1960, hadde den årlige konferanse mellom Japan og Sovjetunionen hatt et rolig forløp og mest beskjefteget seg med undersøkelser av vitenskapelig art i forbindelse med fangst og unnvikelsesdata vedr. sesongen 1959.

En skarp note ble fremlagt etter rundt om en ukes forhandlinger av visesjefen for Sovjets havfiskeriundersøkelser, P. A. Moiseev. I denne ble Japan beskyldt for mange overtredelser av internasjonale bestemmelser, og at japanske myndigheter hadde inntatt en indifferent holdning til overtredelsene.

Fra dette tidspunktet antok møtet en mer gnissende tone. Fra japansk side fant en det sovjetiske syn på lakseforekomstene — spesielt med hensyn til Pink salmon — høyst foruroligende.

Da nærværende rapport ble skrevet hadde ingen av partene fremsatt spesielle mengde-forslag.

Sovjetforhandlernes mening om lakseforekomstene i det fjerne østen var blant annet disse:

Reproduksjonen av Pink salmon i 1958 og 1959 var den dårligste en hadde iaktatt. I særdeleshet var oppsiget av Pinks til Kamtchatka-elve i 1958 kun 10 pst. av det de hadde vært i 1956. Iakttakelsen støttet seg både på observasjoner på gytebelte som på observasjoner fra luften. Ytterligere var en god del av den rogn som var blitt gytt i Okhotskområdet blitt ødelagt av frost på grunn av skarp kulde, mens meget av gytningen i Saghalien Island-elve var blitt skyllet bort under flomtilstander. I året 1960 ventes fangstforholdene å bli dårligere enn dårligst, og verre enn i 1958. For å gjenoppbygge forekomstene burde det tas strenge forholdsregler i år. Med dette formål for øye burde det sørges for åpning av fri passasje for de vandrende laksestimer mot elvene i området i en grad jevn godt med et forbud mot fangst av Pink laks i hele det nordvestlige Stillehavsområdet.

Chum salmon av ikke modne årsklasser var blitt tatt av japanerne i stor mengde, og antallet av fisk av denne sort som var blitt skadet på havet av garn eller linekroker i 1957 og 1958 hadde i høy grad svekket Chumfiskets utsikter i 1960. Chumforekomstenes gytekapasitet var blitt alvorlig påvirket, og derfor måtte 1960-innsiget ventes å bli lite.

Red salmon var også blitt påvirket av de samme årsaker og også denne bestand var gått tilbake. Da de i 1954 og 1955 for gytning unnvekne fisk var meget få i antall, måtte innsiget i 1960 ventes å bli det minste i siste 10-årsperioder.

Et sammendrag av den japanske oppfatning av bestandsforholdene og de ventede innsig av laks i det fjerne østen for 1960 går ut på:

Pink salmon-forekostene i det nordvestlige Stillehav er sammensatt av et antall forskjellige systemer av stimer. Sovjetrepresentantene holder for sterkt fast ved teorien om små Pink-innsig i år med to-delelige tall. Blant de forskjellige systemer av raser av Pink salmon er der noen som siden 1952 og 1953 har

Lover og bestemmelser gitt i medhold av lov.

Kvalitetskontroll av fisk og fiskevarer.

Ved kongelig resolusjon av 8. april 1960 er bestemt:

I medhold av lov av 28. mai 1959 om kvalitetskontroll med fisk og fiskevarer o. a. bestemmes:

I.

Fiskeridepartementet bemyndiges til å fastsette bestemmelser etter §§ 2, 3, 4 og 8 i lov av 28. mai 1959 om kvalitetskontroll med fisk og fiskevarer o. a.

Departementet bemyndiges videre til å endre eller oppheve de i nevnte lovs § 12, siste ledd, omhandlede bestemmelser.

II.

Lov av 28. mai 1959 om kvalitetskontroll med fisk og fiskevarer o. a. gjelder også for fangstprodukter, jfr. lovens § 1, 2. ledd.

III.

Denne resolusjon trer i kraft straks.

vist seg i rikelighet på to-delelige årstall istedenfor på ikke delelige årstall. Etter år av sistnevnte slag, da fangsten i det hele var stor og i størrelsesordenen 150 000 til 180 000 metr. tonn tilsammen for Sovjetsamveldet og Japan kunne likevel fangsten under to-delelige år, selv om den var liten andra til 70 000 til 130 000 metr. tonn. Følgelig måtte fangstutsiktene for 1960 sammenliknes med de som var blitt tatt under todelelige år siden 1952.

Red salmon-forekomstene har hatt tendens til økning siden Japan på ny begynte sine operasjoner på havet og fangsten har tendert til å være stabil siden 1955. Derfor er det rimelig å vente en fangst i 1960 om lag på samme nivå som i 1956 eller 1957.

Chum laks har tendens til å vise et dominerende år på en 4 eller 5 års syklus. Analyse av de faktiske resultater i foregående år, og spesielt et studium av forholdene med forekomstene i 1956 og 1957 — moderåret for den nåværende syklus — inneholder intet som fra praktisk synspunkt viser at denne sort har vært utsatt for noen uttømmelse.

Da denne rapport ble skrevet var det livlig diskusjon i Japan vedrørende de to lands taktikk med hensyn til konvensjonsfarvann og fangstkvoter.

At det under de første sesjoner ikke lykkes å fremme spesi-
fikke forslag synes å kaste forargelsens byrde på japanerne, som på visse hold hadde følelse av å måtte forhandle seg opp fra nullpunktet.

Danske fiskeribetraktninger.

«Dansk Fiskeritidende» for 8. april inneholder under tittel «Dagen og Fremtiden» følgende redaksjonelle lederartikkel:

«Allerede den 30. oktober i fjor brakte «Dansk Fiskeritidende» en lederartikkel, som bebudet nedadgående priser på fiskemel og industrifisk som følge av tiltakende og meget hård konkurranse på verdensmarkedet, især fra Peru, hvor fiskemel fremstilles med meget små driftsomkostninger i meget store mengder av nyfanget fisk.

Kvaliteten av en del av den industrifisk som i fjor ble levert til danske fabrikker, umuliggjorde dessverre fremstilling av mel og olje av den ensartede og gode kvalitet, som hittil hadde kjen-
netegnet de pågjeldende danske produkter, og når prisene likevel ble noenlunde opprettholdt, var en sterkt medvirkende årsak hertil, at det norske fiskeri etter storsild og vårsild sviktet både i fjor og i 1958. Med Peru som kjempeeksportør av billig fiskemel, måtte det imidlertid, da lederartikkelen fremkom i «Dansk Fiskeritidende den 30. oktober 1959, stå klart, at avsetningen av dansk fiskemel meget snart måtte tilpasse seg de endrete markedsforhold.

Hvis det norske vintersildfiske i år hadde gitt bare noenlunde normalt utbytte kunne priset på fiskemel være blitt så stort, at det helt hadde umuliggjort lønnsomhet av dansk fiske etter industrifisk. Imidlertid sviktet det norske sildefiske atter, og denne gang i en så utpreget grad, at størsteparten av Norges sildemel- og sildoljefabrikker overhodet ikke har mottatt sild til forarbeiding og derfor nå synes å stå foran en økonomisk katastrofe.

Men selv om således norsk fiskemel tredje år i trekk er satt ut av spillet som storkonkurrent på verdensmarkedet, er Perus storproduksjon svulmet opp i rekordhast med nedadgående priser til følge. Dertil kommer så, at andre fjerne fiskerinasjoner — blant annet Japan, skal ha storstilet fiskemelproduksjon under forberedelse.

Virkningene her hjemme er allerede meget merkbare. Det kjøbenhavnske dagblad «Dagens Nyheder» offentliggjorde således 27. mars følgende meddelelse fra dets Jyllands-redaksjon.

«Der var billige rødspetter i Esbjerg i går, og årsaken hertil var lave priser på industrifisk i de to sydamerikanske stater, Peru og Chile. Disse land har i løpet av det siste år opparbeidet en stor fangst av industrifisk og har i de siste uker utbudt produkter herav på verdens markedet — fiskeolje og fiskemel — som ligger på en pris ca. 30 pst. under den pris som danske fiskere betrakter som minimum av hensyn til rentabiliteten. Derfor er nesten alle danske kuttere, som ellers driver industrifiske, gått over til å fange konsumfisk, og det ga altså nå så store tilførsler til Esbjerg av rødspetter, at prisen på auksjonen gikk ned til ca. 50 øre pr. kg.»

På Centralforeningen for Jyllands Østkysts generalforsamling, uttalte formannen, Knud Andersen, som jo også er medlem av Dansk Fiskeriforenings bestyrelse, at situasjonens utvikling muligens kunne medføre, at de mange danske kuttereiere, som hittil i større eller mindre grad har vært innstillet på å drive industrifiske, måtte omlegge driftsformene.

Meddelelsen i «Dagens Nyheder» tyder jo på, at en sådan omlegging er i gang i hvert fall med hensyn til fisket fra Esbjerg. Men hvis sild utelates som fangstobjekt, melder ikke bare faren for nedadgående priser på rødspetter med videre seg. Det kan også hurtig bli tale om en hårdere belastning enn rødspettebestanden kan tåle.

En må håpe at dansk fiske etter industrifisk ikke blir urentabelt på lengre sikt, men skulle dette likevel hende, vil det dog antakelig være mulighet for å fange sild av god kvalitet til konsum og eventuelt også å ilandbringe sild, som er saltet ombord.

Danske fiskere har hittil forstått å innstille seg etter forholdene, og blir det nødvendig å omlegge driftsformer, vil vi tro at våre fiskere selv i tide planlegger og bringer til utførelse de best mulige foranstaltninger.

Der er imidlertid andre problemer enn driftsformene fremme i tiden — dypt alvorlige problemer om for eks. fiskerigrensene og følgene av de to store europeiske markedsdannelser.

Mens disse linjer skrives, forhandles det i Geneve om fiskerigrensene. Om resultatet kan intet forutsies, men skulle det bli vedtatt utvidelse til 6-miles fiskerigrense eller mer, må det selvfølgelig få en øyeblikkelig revisjon av den danske saltvannsfiskerilov til følge, liksom bevokningstjenesten må utvides i overensstemmelse med eventuelt endrete fiskerigrenseforhold.

Dansk Fiskeriforenings formann, hovedstyre og forretningsfører har i høy grad vært oppmerksom herpå og har forlenget rettet henvendelser herom til fiskeriministeriet.

Dette er bare et enkelt eksempel på hvor betydningsfullt det er å ha en hovedorganisasjon, hvis ledelse er våken, forutseende og handlekraftig.

Det største problem i Dansk Fiskeriforenings historie til i dag er kanskje usikkerheten for vår fiskeeksport etter markedsdannelsene «De seks» og «De ytre syv». Situasjonen som helhet er sådan, at det nå i høyere grad enn noensinne tidligere gjelder om å gi våre fiskerifaglige organisasjoner og især hovedorganisasjonene den størst mulige styrke.

OLAF THUESTAD A/S - Haugesund
Telegr.adr.: SILD Telefon: Kontor 6030 - Privat 1016, 3145, 1205, 1705
Kommisjon og Meglerforretning

Betydelig utvidelse av Bird's Eye Foods' virksomhet.

I en notis i «The Fishing News» av 8. april opplyses det, at Bird's Eye Foods — en av de største fabrikanter av frosne næringsmidler — som er en del av Unilevergruppen, har planlagt et ekspansjonsprogram, som innbefatter et beløp av £ 7 mill. og skal utføres i løpet av de kommende tre år. Målet er lavere priser og økt produksjon fra firmaets fabrikker i Yarmouth, Grimsby, Kirkby (nær Liverpool) og Eastbourne.

Firmaet har allerede investert over £ 10 mill. i løpet av de siste 6 år og dets arbeidsstyrke er nå fire ganger større og utgjør 7500.

Husmødrene brukte i fjor £ 36 mill. på frosne næringsmidler og 65 000 butikker er nå rustet for salg av dem. —

Av en annen notis i samme tidsskrift fremgår det, at rederne i Lowestoft nå i likhet med rederne i Hull, Grimsby og Fleetwood har sluttet kontrakter vedr. levering av fisk til fryserier.

Et tilbud fremsatt av Bird's Eye Foods Ltd. til Lowestoft Fishing Vessel Owners' Association er blitt akseptert. Kontrakten omfatter kjøp av torsk til fast pris (som ikke er offentliggjort) i tidsrommet fra påskemandag til utgangen av juli.

Det ventes at Birds Eye Lowestoft factory vil kjøpe dobbelt så meget torsk, som den kjøpte i samme tidsrom i fjor. Dessuten sier de, at de vil fortsette med sine kjøp på auksjonen. Såvel rederforeningen som Bird's Eye fremholder, at denne ordning er et nytt steg på den fremskrittets vei som er blitt llagt de senere år.»

Associated Fisheries fortjeneste.

Gruppens nettofortjeneste, opplyser «The Fishing News», for regnskapsåret avsluttet 30. september 1959 steg til £ 287 323 sammenliknet med £ 245 542 i de foregående 12 måneder etter beregninger for skatt på £ 249 082 (£ 298 245), avskrivning £ 511 656 (£ 629 763) inklusive spesiell nedskrivning på £ 107 225.

Moderselskapets nettofortjeneste er £ 196 685 (£ 117 734). Brutto gruppefortjeneste er lavere, nemlig £ 536 000 mot £ 544 000 i de foregående 12 måneder.

En sluttdividende på 13 pst. øker tildelingen, som er 18 pst., med 3 pst. i forhold til året før, da en spesiell interimdividende på 3 pst. var inkludert.

«Nordsee» og «Norddeutsche» gir dividende.

«AFZ» (9. april) opplyser, at «Nordsee Hochseefischerei AG på sin aksjekapital på 22 mill. DM akter å gi en dividende på 12 pst. mot 10 pst. i 1958. Ennvidere opplyses det, at Norddeutsche Hochseefischerei AG, Bremerhaven, under kommende generalforsamling den 19. mai vil foreslå utdelt dividende av samme størrelse som i 1958, nemlig 10 pst.

Nye tyske hekkfangere.

«AFZ» (9. april) opplyser i en notis, at GEG-Rederei, Bremerhaven, har bestilt en hekktråler av videreutviklet «Heinrich-Meins»-type hos Lübecker Flenderwerken. Det blir et dobbelt-skruet skip med dieselelektrisk fremdrifts-maskineri, som skal leveres i slutten av inneværende år.

Ennvidere opplyses det, at »Norddeutsche», Bremerhaven, har omforandret sin bestilling hos Seebeck-Werft, som lød på en 1000 tons sidetråler, til hekkfanger. Levering foregår i mars 1961.

Polske fiskeriplaner.

I «The Fishing News» for 15. april finnes følgende:

Årets fangstplan for Polen omfatter for første gang et lite kvantum fisk — ca. 4000 tonn — fra Atlanterhavet, men planen for 1965 forutsetter at det skaffes 90 000 tonn fra Østersjøen — et tvilsomt tall i betraktning av områdets fallende produktivitet — 120 000 tonn fra Nordsjøen og 90 000 tonn fra Atlanterhavet. Planen forutsetter også en viss reduksjon i sildefangsten, som nå er den polske hovedfangst.

I betraktning av avtakende fangster på vanlige felt, vil det om målene skal nåes, bli nødvendig å bygge en industrialisert oseangående flåte for ferskfisk samt motortrålere med middels rekkevidde.

De sistnevnte vil bli delvis industrialiserte og tilpasset for sild og makrell i Nordsjøen og tilstøtende farvann, og skal kunne oppholde seg 45 døgn i sjøen. Ombord i disse vil salting av fangsten bli hovedpreserveringsmåten.

Trålerne vil få isanlegg med kapasitet på 4,5 tonn pr. 24 timer, hvilket vil gjøre det mulig å kjøle en tredjedel av fangsten. Med moderne utstyr og maskineri vil deres kapasitet øke til 1400 tonn pr. år med mannskap på 31 mot 36 ombord i damptrålere.

Nok en spesialisert enhet fra den såkalte «tredje flåte» blir en fryseritråler, som hovedsakelig vil bli beskjeftiget i Atlanterhavet. Den får toktkapasitet på 60 dager.

Hele fiskeflåten vil i 1965 omfatte 545 kuttere, 53 damptrålere, 50 logger-trålere og utenom dette av moderne enheter, bygget i ly av femårsplanen, 28 motortrålere, 15 fabrikktrålere og 6 fryseritrålere.

Storbritannias egne vansker, slik de er kommet til syne under disputen med Island, har fremhevet fabrikktrålerens betydning for fiske i fjerne farvann.

For tiden finnes det 32 sådanne i verdens fiskeflåte, hvorav 26 under Sovjetsamveldets flagg. Vest-Tyskland og Storbritannia følger med 3 hver. Ordrebøkene viser at dette misforhold vil bli ytterligere fremhevet i nær fremtid, idet Sovjetunionen skal bygge ytterligere 70, Polen 15, Øst-Tyskland 10 og Storbritannia 2.

Polens samlede fiskeriøkonomi er blitt reorganisert ved dannelsen av «Union of Fish Economy». Denne amalgamerer alt statsdrevet fiske og statsfisketilvirkingsanlegg, det maritime forsyningsstyre, fiskehandelsstyre med sitt engros- og detaljapparat og forskningsinstituttene: Havforskningsinstituttet og det fiskeri-industrielle laboratorium.

Bygging av islandsk fryseri i Nederland.

Flertallet i Altingets bevilgningskomité la den 28. mars frem et forslag om å gi regjeringen fullmakt til å kausjonere for et lån på \$ 400 000 som Sölumidstöð Hradfrýstihúsanna (Fryserienes Salgssentral) trenger til å bygge et fryseri i Nederland.

Da sakens ordfører, Magnús Jónsson, la frem saken, opplyste han at det *påtenkte fryseris oppgave var å forestå salget av islandske fiskeprodukter på det vesteuropeiske marked.* I komiteen var det enighet — ett medlem stemte mot — om at det var nødvendig å gjennomføre byggeplanene for å kunne opparbeide et fast marked. Fryserienes salgssentral har allerede et fryseri i USA, som har gitt et meget godt resultat. Anleggsom-

(Utlandet forts. side 231.)

Etablert 1909	A/s Halfdan Nagelgaard	Telegr.adr. Nagelgaard
BERGEN		
Kjøper Tørrfisk - Saltfisk - Sild - Rogn		

Rapport over tokt med F/F «G. O. Sars» 3/12—17/12, 1959

Sildeundersøkelser i Norskehavet

Ved O. J. Østvedt.

I likhet med tidligere år var toktplanen 1) å klarlegge de hydrografiske forhold i området fra Møre og vestover til ca. 10° vest, hvor silda vanligvis samler seg for gytevandring mot Norskekysten, 2) å lokalisere sildestimene i samme område og å få rede på sildas utbredelse i relasjon til de hydrografiske forhold.

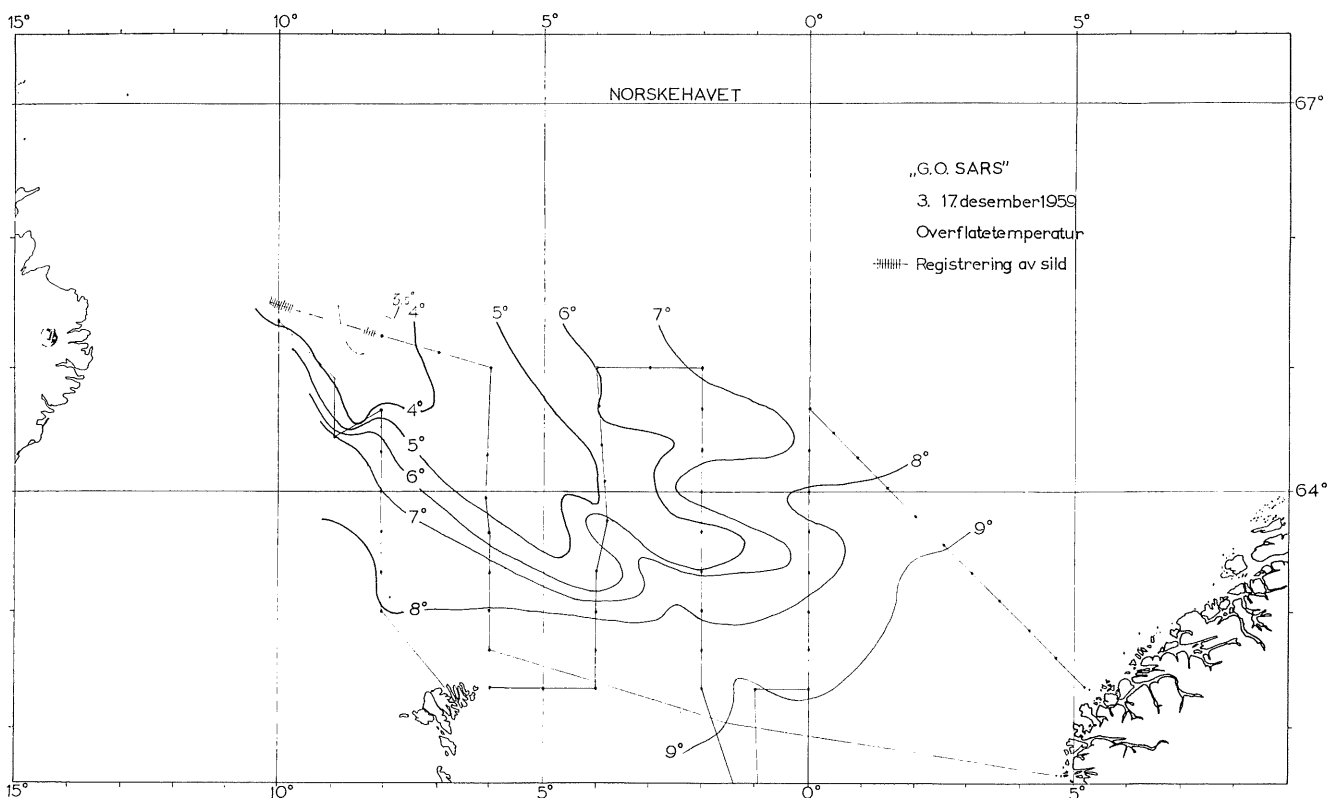
Fører av «G. O. Sars» var kaptein Nordvik og den vitenskapelige stab besto av O. J. Østvedt, toktleder, Gunnleiv Sangolt, havforskerassistent, Svein Lygren, lab.assist. og som vanlig var Birger Brynildsen instrumentsjef og Ingolf Hoff og Sigmund Agdestein asdic-operatører.

Den 3. desember gikk «G. O. Sars» fra Bergen med kurs for Svinøy, hvor vi stakk til havs med kurs mot nordvest. Fra Svinøy ble det tatt hydrografiske stasjoner for hver 20 n. mil ned til 500 m eller til bunns, hvor det var grunnere.

På 0-meridianen og 64° 40' N ble kurset satt sydover. Etter å ha fullført snitt sydover langs 0-meridianen til 62° 20' N måtte vi lørdag 5. desember dreie på, da vinden økte til full storm fra syd-ost. I løpet av søndag og mandag forserte vi oss sydover og greidde å komme inn i le av Shetland. Først ved middagstiden onsdag hadde været bedret seg slik at arbeidet kunne fortsettes. Kursen ble satt mot 2° W. 62° 20' N, hvor vi begynte snitt nordover langs 2° W til 65° N og fortsatte videre slik som det vil fremgå av kartet, hvor alle kurser og overflatetemperaturen er tegnet inn.

Lørdag 12 desember måtte arbeidet avbrytes for anløp av Klakksvik for vannfylling. Ankom Klakksvik kl. 08.00 og gikk kl. 12.00 samme dag.

Hittil hadde vi ikke hatt noen kontakt med sild og heller ikke var det observert noen russiske drivere i det området vi hadde undersøkt. Det var ventet

at silda ville stå lengre nord og vest enn tidligere år og det ble derfor besluttet å gå direkte mot 8° W for om mulig å få kontakt med silda, mens det var godvær. På 64° 40' N og 8° W kom vi inn i kalt vann og kursen ble da lagt i siksak mot nordvest for å krysse kaldtvannfronten. Russiske søkefartøyer og noen drivere under gange ble observert i samme område, men vi hadde ingen kontakt med sild. Først neste dag på 10° W og 65° 25' N fikk vi kontakt med sild, og her lå da også en stor russisk flåte med hekktrålere og drivere i fullt arbeid.

De fleste av stimene var imidlertid små og sto forholdsvis dypt. Det lot ikke til at det ennå var noen samling på silda og den sto fremdeles i kaldtvann, 4° C. For om mulig å få prøve av silda og undersøke hvor langt gonadene var kommet i utviklingen, ble det samme kveld satt 20 garn. Men etter et par timers driving blåste det opp til liten storm og vi måtte bare se å berge garnene. Vi gikk da med sakte fart østover. Ut på natten lot det til at uværet var passert lengre vest og sjøen ble litt roligere, slik at det var noenlunde brukbare lytte-

forhold for asdichen. Vi fikk da også kontakt med en relativt bra sildestim i posisjon 65° 16' N, 8° 15' W. Temperaturen i overflaten og dypere var 3,5° C. Etter å ha fullført snitt sydover langs 6° W, ble kursen satt direkte for Bergen, hvor vi ankom 17. desember.

Konklusjon.

Hovedtyngden av sild sto fremdeles i midten av desember på 10° vest. De østligste forløpere ble funnet på ca. 8° vest. Silda sto i relativt kaldt vann, temperatur under 3,5° C. og det lot ikke til at det ennå var noen samling på silda.

Sammenliknet med tidligere år sto silda lengre vest og nord. En kunne derfor ikke vente at innsiget på norskekysten ville komme tidligere enn året før, da første fiskedag var 26. januar. Kaldtvannstungen som kan strekke seg helt ned til Færøyane lå i år vesentlig lengre nord, og dette tydet da på at silda ville bli presset nordover under sin gytevandring, slik at en ikke kunne regne med noen større sildetyngder syd for Stad.

(Utlendet forts. fra side 229.)

kostningene er beregnet til \$ 525 000, og Salgssentralen trenger i denne forbindelse et lån på \$ 400 000. Komiteens flertall finner det selvsagt at det gis statsgaranti på lånet.

«Morgunbladid» har forelagt saken for Salgssentralen, som opplyser at saken ennå befinner seg på begynnerstadiet. På siste generalforsamling ble det oppnådd enighet om å opprette et fryseri i Nederland. Det er imidlertid en nødvendig forutsetning at det gis statsgaranti for lånet, opplyste vedkommende talsmann for Salgssentralen.

Samarbeidsavtale mellom Thailand og Vest-Tyskland.

I oktober 1956 inngikk Vest-Tyskland en teknisk-økonomisk samarbeids- og hjelpeavtale med Thailand, og under dette program har Vest-Tyskland hittil åpnet en teknisk skole i Bangkok med tyske lærerkrefter for opplæring av mekanikere. Thailand har på sin side bekostet oppføring av bygninger og boliger for skolen og dens personell. Bygging av ytterligere 3 lignende skoler i Thailand er under forberedelse.

I januar i år ble der undertegnet en tilleggsavtale mellom de 2 land i henhold til hvilken 4 tyske fiskeriekspertene skal lære opp siameserne i moderne fiskemetoder, og Vest-Tyskland vil samtidig overlate Thailand forskjellig utstyr for havfiske og nyere fiskeriredskaper i sin alminnelighet, mens Thailand stiller fiskefartøyer til disposisjon og betaler ekspertenes underhold etc. under deres opphold her, som foreløpig er begrenset til 3 måneder.

STATENS KJØLEMASKINISTSKOLE, Trondheim

1. september 1960 begynner et 10 måneders kurs som ved teoretisk og praktisk opplæring utdanner kjølemaskinister for større kjøle- og fryseanlegg. De viktigste fag er: Kjøleteknikk, regning og fysikk, maskinlære med maskintegning, elektroteknikk, varebehandling, driftsteknikk og norsk. Undervisningen er gratis, og skolen vil sannsynligvis disponere en del stipendiemidler. Elevene må selv skaffe seg bolig. Minstealder for opptagelse er 19 år. Plan og nærmere opplysninger får en ved henvendelse til skolen. Søknad med opplysninger om utdannelse og praksis sendes Statens Kjølemaskinistiskole, Nidarøy, Trondheim, innen 1. juli 1960.

En vest-tysk delegasjon bestående av bank- og forretningsfolk har nylig besøkt Bangkok for å undersøke markedsforholdene med henblikk på investeringer i industriforetagender og spørsmålet om å åpne en tysk bankfilial her. Formannen i det siamesiske Board of Investment har oppgitt til pressen at organisasjonen foreløpig ikke har tatt standpunkt til de tyske søknader om industri-investering og sentralbanken her har i første omgang tilbakevist opprettelsen av en tysk bankfilial.

Hva varebyttet mellom de to land angår, kan tilføyes at balansen er i sterk vest-tysk favør, således var verdien av tysk eksport i 1958 23 millioner U.S.-dollars, mens verdien av importen i samme år var 12,6 millioner U.S.-dollars. De viktigste tyske eksportartikler er kjemikalier, medisiner, maskinelt utstyr av alle kategorier og automobiler etc., mens importen vesentlig besto av ris, gummi, trevirke og jute etc.

Jglo · Haugesund

Til tjeneste

Rapport over sildeinnsiget 1960

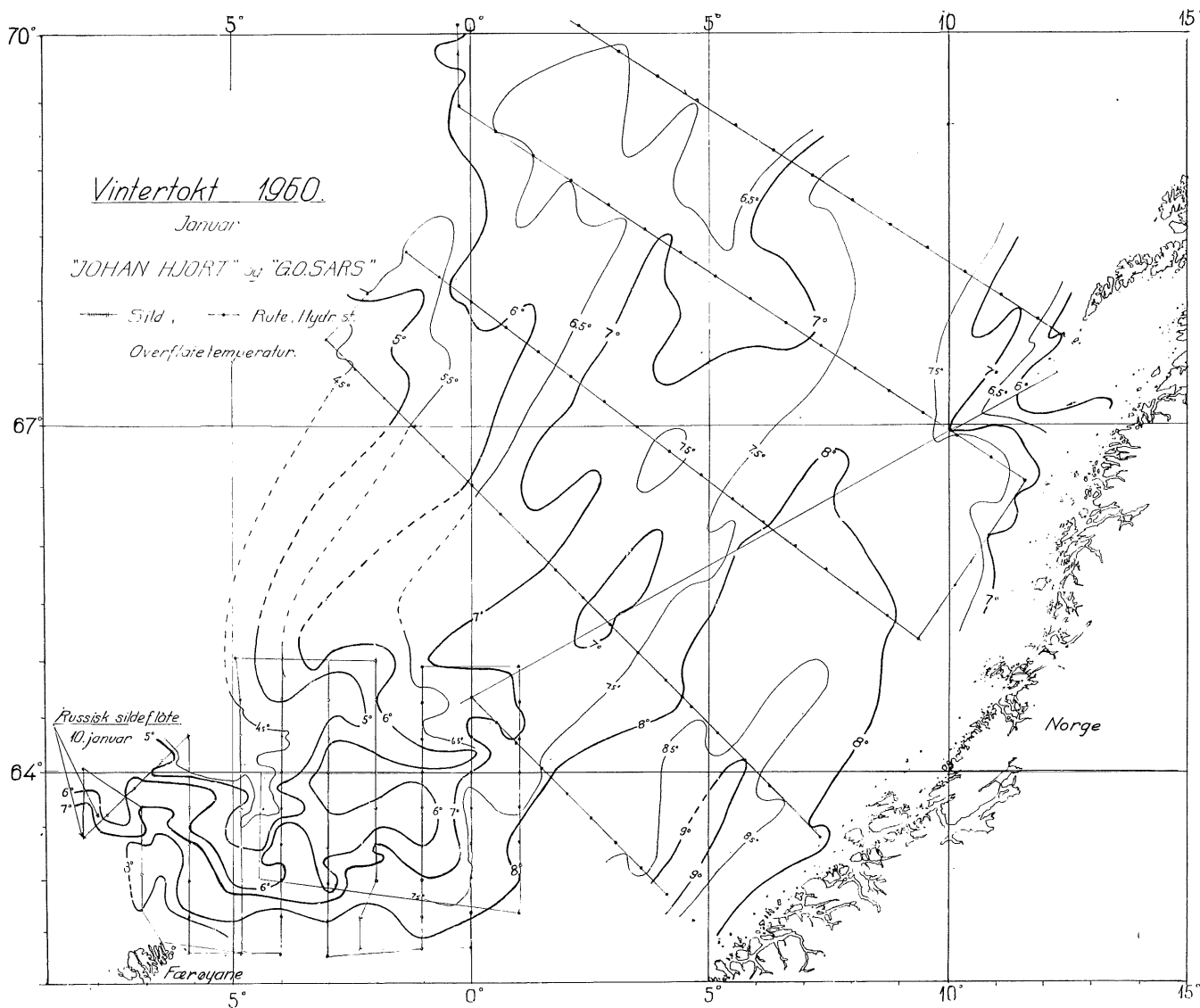
Av avdelingsleder *Finn Devold.*

Planen for undersøkelsene i forbindelse med sildeinnsiget i 1960 gikk ut på at den østlige del av Norskehavet fra Stad og nord til på høyde med Røst skulle dekkes av et tettest mulig nett av hydrografiske stasjoner, for å få greie på polarfrontens beliggenhet, og samtidig forsøke å finne silda. Denne del av programmet skulle utføres med F/F «G. O. Sars» og F/F «Johan Hjort». De hydrografiske forhold i kystfarvannet syd for Stad skulle klarlegges fra F/F «G. M. Dannevig» etter en plan utarbeidet av dr. Eggvin. Videre skulle F/F «Peder Rønnestad» lete etter sild i bankområdet utfor Møre.

Undersøkelsene skulle ta til like over nyttår, og en regnet md at det hydrografiske program ute i Norskehavet ville være fullført 20. januar, da «Johan Hjort» og «G. O. Sars» skulle møtes i Kristiansund og samarbeide resultatene. «Johan Hjort» skulle så gå over til torskeundersøkelsene, mens «G. O. Sars» skulle følge sildeinnsiget i likhet med tidligere år.

Meldingene fra «Johan Hjort» ble sendt til «G. O. Sars», som sendte dem sammen med egne meldinger til Bergen, hvor de av direktør Rollesen gjennom nyhetstjenesten og Noregs Sildeslagslag ble formidlet videre til fiskerne. Etter at silda var innenfor

Fig. 1.

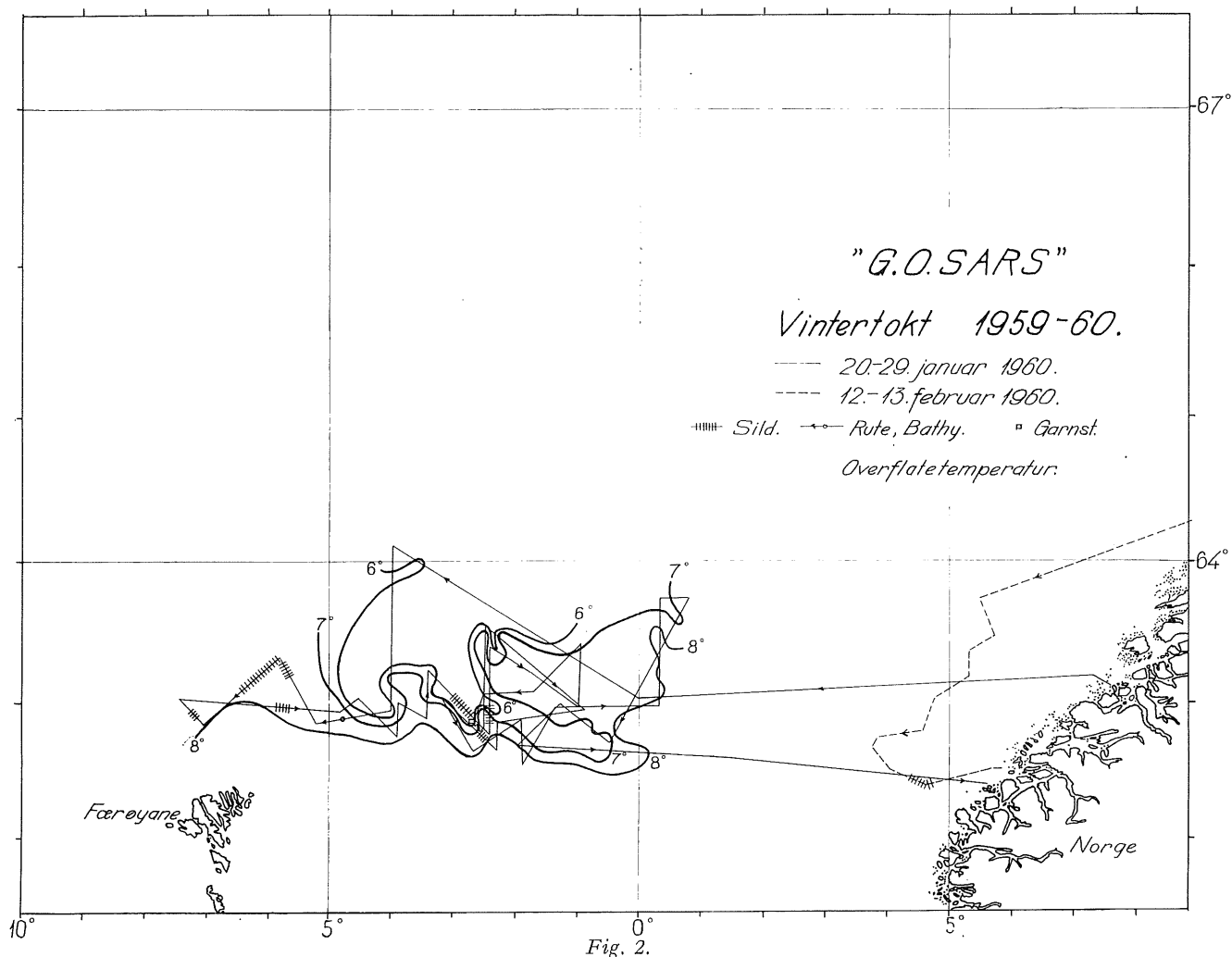

Fig. 2.

fiskernes rekkevidde, skulle «G. O. Sars» sende meldinger direkte til fiskeflåten tre ganger daglig.

«G. O. Sars» gikk fra Bergen 3. januar nordover til Møre, hvor undersøkelsene tok til. Fartøyet ble ført av kaptein Nordvik, og den vitenskapelige stab besto av:

Avdelingsleder Finn Devold, leder
 Konstruktør Kristian Wilhelmsen
 Konstruktør Finn Kjelstrup Olsen
 Instrumentsjef Birger Brynildsen
 Asdic-operatør Sigmund Agdestein
 Asdic-operatør Ingvald Hoff

Videre var den portugisiske stipendiat dr. Vasco Valdez med.

«Johan Hjort» forlot Bergen 4. april og ble ført av kaptein Petter Myrseth. Den vitenskapelige stab var:

Havforsker Ole Johan Østvedt, leder
 Havforskerassistent Sverre Thorheim
 Havforskerassistent Gunnleiv Sangolt

Instrumentsjef Gudmund Vestnes
 Asdic-operatør W. Løtvedt
 Asdic-operatør O. Cruickshank

Det fremgår av de vedlagte kart hvilke snitt som ble tatt av de to forskningsfartøyer. «G. O. Sars» arbeidet i det sydlige område og tok snittet Svinøy mot nordvest og samtlige nord-sydgående snitt, mens «Johan Hjort» tok alle de lange snitt loddrett på Norskekysten fra Kristiansund og nordover. Ved alle stasjoner ble temperatur og saltgehalt undersøkt i standard dybder fra overflate ned til 500 m, eller til bunns hvor dybden var mindre enn 500 m. Temperaturene ble to ganger daglig telegrafert til Bergen til Havforskningsinstituttets Oseanografiske avdeling.

Kartet over temperaturforholdene i overflaten ble tegnet ombord i forskningsfartøylene, vesentlig basert på sjøtermografene, og da hele det hydrografiske program var fullført møttes de to fartøylene i Kristiansund, hvor kartene ble samarbeidet .

19.-20. januar. Figur 1 viser isothermenes forløp,

og en vil av samme figur se polarfrontens forløp og de registrerte sildeforekomster.

Temperaturforholdene ute i Norskehavet var nokså normale, bortsett fra en kald tunge som strekker seg temmelig langt øst på ca. 64 grader. Temperaturen i kystfarvannet er høyere enn normalt, og dette betraktes som gunstig for snurperne, da en kunne vente at silda ville holde seg høyt i sjøen. For drivgarnsflåten var derimot forholdene ikke så gunstig, da en kunne vente at silda ville gå helt inn mot land, og selve drivgarnsfeltet derfor ville bli lite. Silda ble lokalisert så langt vest at en ikke kunne regne med storsildfiske i januar.

Dette ble fremholdt av undertegnede under et møte som Kristiansunds Handelsstand arrangerte under de to forskningsfartøyers besøk i Kristiansund 20. januar. Der var sikkert 1000 tilhørere og meldingen ble distribuert via aviser og radio.

«Johan Hjort» gikk så over i torskeundersøkelsene, mens «G. O. Sars» gikk vestover for å gjenoppta kontakten med silda. Vi hadde ennå ikke hatt kontakt med virkelige sildestimer. De forekomster vi hadde registrert var i form av slør. Den russiske fiskeflåte lå også lenger vest og nord enn vi tidligere år hadde funnet den i midten av januar. Dette tydet på sent innsig. Russerne følger silda hele vinteren igjennom og har derfor god greie på hvor den er til enhver tid.

Fig. 2 viser ruten som ble fulgt og hvor silda ble registrert.

Vi satte kurs for polarfronten og krysset denne vestover. Vi måtte vest til 4°50' vestlig lengde, før vi fikk de første sildestimer registrert natt til 24. januar. Stimene hadde imidlertid passert fronten og befant seg i ca. 7.5 graders vann og hadde god fart østover.

Vi registrerte 13 stimer i løpet av 1½ time på 20–24-vakten. Straks vi kom inn i vann under 7°, fikk vi bare slør, som snart opphørte ved videre fart inn i kaldtvannet. På 0–04 vakten ble der registrert 16 stimer litt lengre vest også i 7.5 graders vann. Der var ingen tvil om at vi her var oppe i sildeforekomster som vandret østover. Vi fant stimer i 7.5 graders vann også videre østover. 27. januar hadde vi kontakter ved ca. 62°30' og W 1°30'. Lengre øst fant vi ikke stimer foreløpig. De østligste stimene var små.

Der ble oppdaget en feil ved styremaskinen, som det var nødvendig å få rettet snarest mulig. Kursen ble derfor satt for Ålesund.

29. januar om formiddagen fortøyte vi ved Liåens Verft, og skaden ble utbedret i løpet av dagen. Undertegnede fikk oppfordring av formannen i

Sunnmøre Fiskarlag å holde et foredrag for fiskerne i Folkets Hus. Dette ble gjort. Forholdene ute i Norskehavet ble illustrert ved hjelp av karter, og det ble fremholdt at de første sildestimene kunne ventes under land 1. februar og at hovedfisket sannsynligvis ville foregå ut for Møre, mellom Ålesund og Kristiansund.

30. januar stakk vi til havs igjen og krysset vestover og kom 31. januar igjen opp i små sildestimer, men måtte dreie på været straks etter, da sjøen ble for grov, og vi ble liggende pådreid i sterk kuling til full storm til 3. februar, da vi for sakte fart kunne arbeide oss under land ved Stad. Værforholdene under land hadde hele tiden vært gode, og sildefisket tok til 1. februar fra Svinøy nordover til Ona. Fangstene var imidlertid små og det var tydelig bare småstimer som foreløpig hadde kommet inn til land. Vi gikk inn til Ålesund for bunkring, da værforholdene ikke var brukbare for arbeidet utenfor skjærgården.

4. februar gikk vi ut igjen, men måtte gå Flåværleia, da arbeidsforholdene utfor Runde og Svinøy var umulige. Vi undersøkte Vannylvsgapet inn til Haugsholmen, uten å finne sild. Vi ankret så opp for natten ved Haugsholmen, og neste morgen hadde været bedaget seg, så vi kunne undersøke forholdene over Stadhavet og ut for Kråkenes. Kringkastingen hadde tidligere meldt om svære sildeforekomster 30 kv. NW av Kråkenes, og en hel del snurpere hadde gått ut for å undersøke disse, men måtte returnere til havn igjen med uforrettet sak. Der var ingen sild. Vi krysset sydover til Bergen uten å støte på sildeforekomster.

Vi kom til Bergen 6. februar om morgenen. Sildefangstene for hele flåten hadde hittil innskrenket seg til noen få tusen hl, og nervøsiteten for at silda skulle utebli var stor. Vi hadde imidlertid en lignende situasjon i 1958. Der gikk 14 dager fra de første stimene kom under land til fisket for alvor kom i gang, og undertegnede fremholdt at vi etter alt å dømme kunne vente hovedinnsiget et par dager etter fullmånen, ca. 9. februar.

7. februar gikk vi nordover igjen med «G. O. Sars» og sveipet hele området nord til Ona, men fant bare noen små stimer utfor Møre. Vi hadde dårlige værforhold og måtte søke ly for storm ved Aukra 9. februar. Styreseren av Fiskarfagskolen kom ombord og spurte om undertegnede ville holde foredrag i kommunelokalet, da der var en hel flåte av fiskefartøyer som lå værfast, og de var meget interessert i å høre om vårt syn på den foreliggende situasjon. Under dette møte fremholdt undertegnede at vi måtte regne med en mindre sildebestand denne

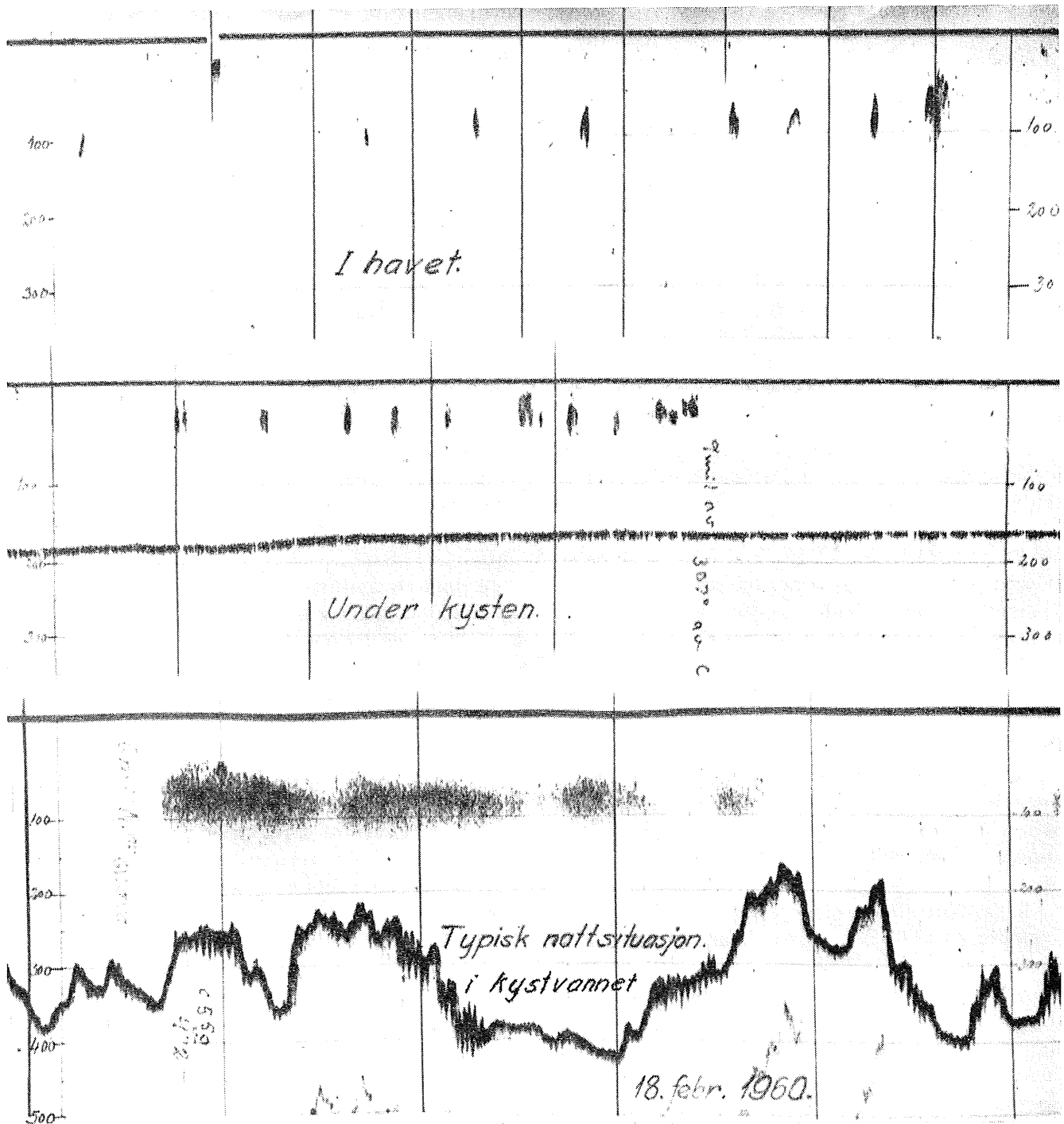

Fig. 3.

sesong, men at silda også i år ville komme til lands i langt større tyngde enn den foreløpig hadde vist seg, og straks denne stormen, som da raste, la seg, ville fisket komme i gang for alvor.

10. februar om morgenen blåste det ennå for friskt til å legge utpå, og da værvarslet for Sunnmøre var bedre enn for Nordmøre gikk vi indre leia til Breisundet, og ut på dagen 11. februar

kunne vi ta til med undersøkelsene igjen. Det var fremdeles høy sjø, men den la seg etter hvert. Vi registrerte pene stimer utfor Svinøy, Storholmen og Ona i alt 22 stimer, som de dårlige forhold tatt i betraktning tydelig viste at silda nå kom for alvor. Lengre nord fant vi foreløpig intet. Vi undersøkte nord til tvers av Haugjegla fyr.

Vi undersøkte så utover banken til Storneset og

videre sydover langs Storegga. Hele veien sydover langs eggå lå der russiske drivere. Vi fant ingen sildestimer før vi kom helt syd til Aktivneset, sønnenfor den russiske flåte. Fra 30 kv. vest av Runde innover mot land hadde vi kontakt med flere sildestimer. Vi hadde fullført denne undersøkelse lørdag kveld, og gikk inn til Ålesund.

14. februar gikk vi igjen ut og undersøkte farvannet sydover til Kråkenes, hvor vi kom opp i bra stimer 3–4 mil NW av fyret. Videre var der en god forekomst 2 kv. NW av Stålet. NW av Runde hadde sildestimene løst seg opp i slør om natten, men forente seg i mindre stimer, da det lysnet. Lengre ut, 15. februar, kom imidlertid nye større stimer. Ut av Storholmen ble der også registrert sildestimer, samt fra Ona hadde vi en hel rekke gode stimer på en distanse av ca. 8 kv. Vi stoppet her og sendte ekstra melding til flåten. Etter at noen fartøyer hadde samlet seg i området, fortsatte vi nordover. Stimene oppløste seg i slør, da det ble mørkt, og vi satte en pelagisk trål fra «G. O. Sars». Dessverre rev vi trålen så der ble ingen fangst.

Videre nordover hadde vi bra registrering ved Grip og en god stim 2 kv. vest av Skolmen. Videre nordover hadde vi ingen kontakter, men vi fortsatte undersøkelsene nordover til Sklinna. På sydtur registrerte vi den nordligste stim, 17. februar, ved Haugjegla og den sydligste stimen 18. februar registrertes 1 kv. vest av Aspetåen lykt. De beste forekomster fant vi fra Grip og sydover til forbi Svinøy. Syd for Stad fant vi bare sparsomme forekomster og syd for Kvanhovden bare en enkel liten stim.

19. februar tok vi et hydrografisk snitt Feie–Vikingbanken. På denne kurs hadde vi ingen registrering av sild. Vi fant heller ikke sild på selve Vikingbanken, men da vi krysset avhullet fra Nord-sjøplataet til Norskerenna sydover til tvers av Utsira, hadde vi bra silderegistreringer de sydligste 20 kv., hvor dybden var ca. 180 m. Her fisket en hel del utenlandske trålere.

20. februar tok vi et hydrografisk snitt tvers over

Norskerenna inn til Utsira, og undersøkte Karmøyfeltet uten å finne sild.

21. februar sveipet vi videre sydover til utfor Egersund og tok også her et hydrografisk snitt tvers over Norskerenna. Vi fant bra forekomster langs Revet til rett syd av Kristiansand. Vi tok også det hydrografiske snitt over Norskerenna inn mot Kristiansand og snittet Arendal–Skagen. I indre Skagerak fant vi bare sparsomme sildeforekomster.

22. februar anløp vi Fredrikshavn og avgikk derfra neste dag. Vi sveipet langs Revet mellom 100 og 250 m dybde, men kom først i sild rett syd av Kristiansand og hadde sildeforekomster hele veien til tvers av Utsira.

25. februar sveipet vi igjen over Karmøyfeltet uten å finne sild. Vi fortsatte nordover til Stad. Hadde noen svake registreringer ved Feie, og vi måtte helt inn mot brekningene lengre nord for å finne sild. Det er første gang i dette århundre at der ikke har vært sild på det egentlige vårsildfelt i slutten av februar.

26. februar avsluttet vi undersøkelsene ved Stad og gikk leia sydover til Florø for innklarering og for å hente en lettboat. Vi kom til Bergen ved midnatt.

Konklusjon.

Vi hadde heller ikke i år vanskeligheter med å finne silda ute i Norskehavet, og å følge den til lands. Sildestimene gikk inn i Atlanterhavsvannet lengre vest enn vanlig. Stimene var gjennomgående små, sammenliknet med tidligere år, og de gikk under innsiget dypere enn vi er vant til. Tidspunktet og sted hvor silda kom inn stemte helt med prognosene. Selve sildetyngden var etter registreringene å dømme mindre enn tidligere år, noe som for øvrig også fremgår av bestands-beregningene. Til tross for gunstige temperaturforhold, var bare en liten del av sildetyngden å finne syd for Stad, og ingen sild ble registrert syd for Bergen. Det er å frykte for at sildefisket på det egentlige vårsildfelt må betraktes for avsluttet i denne sildeperiode.

Grunnl. 1862 • **H. KÖSER** • Inneh.: HEINZ KÖSER
FISKIMPORT
HAMBURG—ALTONA - FISCHEREIHAFEN - TELEFON 42-1477 - TELEGR.ADR. LAXKÖSER